



## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นต่อการเพิ่มวรรณชั้นข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี เพื่อศึกษาความเห็นของการเพิ่มวรรณชั้นข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี และการตัดสินใจในกรณีที่รายงานของผู้สอบบัญชีมีและไม่มีเพิ่มวรรณชั้นข้อมูลและเหตุการณ์ของผู้สอบบัญชี นักลงทุน และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยมีรายละเอียดในเรื่องประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล หลักเกณฑ์การให้คะแนน และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

#### 3.1 รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) จากนั้นนำผลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผล และวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุป

#### 3.2 แหล่งข้อมูล

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงความคิดเห็นของการเพิ่มวรรณชั้นข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี และการตัดสินใจในกรณีที่รายงานของผู้สอบบัญชีมีและไม่มีเพิ่มวรรณชั้นข้อมูลและเหตุการณ์ของผู้สอบบัญชี นักลงทุน และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ประกอบด้วย

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้มาจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ ผู้สอบบัญชี นักลงทุน และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์
2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้มาจากข้อมูลในอินเทอร์เน็ต

### 3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์จำนวน 92 ราย ณ วันที่ 13 กรกฎาคม 2548 (<http://www.sec.or.th>) นักลงทุนรายย่อยจำนวน 450 ราย และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์จำนวน 364 ราย (<http://www.sec.or.th>) ในบริษัทที่จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขนาดตัวอย่างของนักลงทุนมาจาก วารสารตลาดหลักทรัพย์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 12 เดือน พฤษภาคม 2548 ได้ระบุว่า มีจำนวนของนักลงทุนของบริษัทหลักทรัพย์ ณ เดือนมีนาคม เป็นนักลงทุนที่เปิดบัญชีจำนวน 421,814 ราย การคำนวณหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมกับประชากรจำนวนมาก คือ ผู้วิจัยไม่ต้องการนำลักษณะพิเศษที่ค่อนข้างน้อยในกลุ่มประชากรที่สำรวจมาวิเคราะห์ จึงได้นำสูตรการหาขนาดตัวอย่างของยามาเน มาใช้ในการคำนวณได้ ดังนี้ (Yamane, 1973)

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

กำหนดให้	n	คือ	ขนาดของตัวอย่างที่ควรสุ่ม
	N	คือ	ขนาดของประชากรทั้งหมด
	e	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม

เมื่อแทนค่าในสูตรโดยให้ค่าคลาดเคลื่อน = 5% พบว่าขนาดตัวอย่างของบริษัทจดทะเบียนจะเท่ากับ

$$\begin{aligned} n &= \frac{421,814}{1 + 421,814 (0.05)^2} \\ &= 399.62 \text{ ตัวอย่าง} \end{aligned}$$

ขนาดตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณมีค่าประมาณ 400 ตัวอย่าง ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เพิ่มขนาดตัวอย่างเพื่อส่งแบบสอบถามไปยังนักลงทุนทั้งสิ้น 450 ราย เนื่องจากคาดว่าอัตราการตอบแบบสอบถามอาจต่ำกว่าขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

ตารางที่ 3.1 แสดงตัวอย่างของนักลงทุนรายย่อยที่ได้รับเลือกในแต่ละบริษัท  
หลักทรัพย์

รายชื่อของบริษัทหลักทรัพย์	จำนวนตัวอย่างของนักลงทุนรายย่อย
1. บล.กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	15
2. บล. กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	15
3. บล. โกลเบล็ก จำกัด	15
4. บล. เคจีไอ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	15
5. บล. เครดิต สวิส (ประเทศไทย) จำกัด	15
6. บล. เจพีมอร์แกน (ประเทศไทย) จำกัด	15
7. บล. ซีทีไอ จำกัด (มหาชน)	15
8. บล. ซีบีไอ จำกัด (มหาชน)	15
9. บล. ซี แอล เอส เอ (ประเทศไทย) จำกัด	15
10. บล. ดีบีเอส วิกเคอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด	15
11. บล. ทรินิตี้ จำกัด	15
12. บล. ทิสโก้ จำกัด	15
13. บล. ทีเอ็มบี แมคควอรี (ประเทศไทย) จำกัด	15
14. บล. ทีเอสอีซี จำกัด	15
15. บล. ไทยพาณิชย์ จำกัด	15
16. บล. ธนชาติ จำกัด (มหาชน)	15
17. บล. นครหลวงไทย จำกัด	15
18. บล. บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	15
19. บล. บาร์เคลย์ แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด	15
20. บล. บีที จำกัด	15
21. บล. พัฒนสิน จำกัด (มหาชน)	15
22. บล. ฟาร์อีสท์ จำกัด	15
23. บล. ฟินันซ่า จำกัด	15
24. บล. ฟิลลิป (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	15
25. บล. เมอร์ซัน พาร์ทเนอร์ จำกัด	15
26. บล. ยูบีเอส (ประเทศไทย) จำกัด	15
27. บล. ยูโอบี เคย์เฮียน (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	15
28. บล. สิงเอเชีย จำกัด	15
29. บล. เอเชีย พลัส จำกัด (มหาชน)	15
30. บล. แอ็ดคินซัน จำกัด (มหาชน)	15
<b>รวม</b>	<b>450</b>

### 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ อาศัยแหล่งข้อมูลที่ได้มาจากการทบทวนเอกสาร ตำรางานวิจัยและสื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้เพื่อที่จะได้เข้าใจพื้นฐานการเพิ่มวรรณกรรมข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี ดังนี้

1. รายงานของผู้สอบบัญชีตั้งแต่ปี 2546-2547 เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์เกี่ยวกับวรรณกรรมข้อมูลและเหตุการณ์ และนำข้อมูลมาใช้เป็นคำถามในแบบสอบถาม

2. การสัมภาษณ์ เป็นการรวบรวมข้อมูลคำถามต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้น ซึ่งได้มาจากคำแนะนำการปฏิบัติการสอบบัญชี ฉบับที่ 1: การเพิ่มวรรณกรรมข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี เพื่อใช้ในการสอบถามผู้สอบบัญชี นักลงทุน และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์จะนำมารวบรวมและทำการวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยและเป็นส่วนหนึ่งของผลของการวิจัยต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่มีคำถามทั้งชนิดปลายปิด และคำถามชนิดปลายเปิด โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- |           |  |
|-----------|--|
| ส่วนที่ 1 | คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา สาขาที่สำเร็จการศึกษา อาชีพปัจจุบัน ลักษณะขององค์กรที่สังกัด ประสบการณ์การทำงาน และอายุ  |
| ส่วนที่ 2 | คำถามเกี่ยวกับระดับการให้ความสำคัญของแต่ละเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และคำถามเกี่ยวกับประโยชน์ของแต่ละเหตุการณ์ที่ผู้สอบบัญชีเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน |
| ส่วนที่ 3 | คำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเกี่ยวกับการ(แนะนำ) ลงทุนของแต่ละเหตุการณ์ที่ผู้สอบบัญชีเน้นและไม่เน้นข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี  |

3. การส่งแบบสอบถาม เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการเพิ่มวรรณกรรมข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี และข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการวิจัยทางเอกสารและจากการสัมภาษณ์ จัดทำแบบสอบถามส่งให้กับผู้สอบบัญชี นักลงทุน และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ โดยให้ตอบตามความสมัครใจ และส่งกลับคืนมายังผู้ทำการวิจัยภายใน 1 เดือน ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นความคิดเห็นที่มีต่อการเพิ่มวรรณกรรมข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี

### 3.5 เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น

แบบสอบถามส่วนที่ 2 เกี่ยวกับการให้ความสำคัญของแต่ละเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และประโยชน์ของแต่ละเหตุการณ์ที่ผู้สอบบัญชีเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี และส่วนที่ 3 เกี่ยวกับการตัดสินใจเกี่ยวกับการ(แนะนำ) ลงทุนของแต่ละเหตุการณ์ที่ผู้สอบบัญชีเน้นและไม่เน้นข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี ผู้วิจัยมีหลักเกณฑ์ให้คะแนนแบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นตามวิธีของ Likert โดยในแต่ละข้อจะมี 3 และ 5 คำตอบ และมีการกำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อเป็น 3 และ 5 ระดับ ดังนี้

#### แบบสอบถามส่วนที่ 2

ระดับ 1 หมายถึง ผู้ตอบให้ความสำคัญน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง ผู้ตอบให้ความสำคัญน้อย

ระดับ 3 หมายถึง ผู้ตอบให้ความสำคัญปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง ผู้ตอบให้ความสำคัญมาก

ระดับ 5 หมายถึง ผู้ตอบให้ความสำคัญมากที่สุด

#### แบบสอบถามส่วนที่ 2

ระดับ 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าเป็นประโยชน์

ระดับ 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าไม่กระทบต่อการตัดสินใจ

ระดับ 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าเป็นไม่ประโยชน์

#### แบบสอบถามส่วนที่ 3

ระดับ 1 หมายถึง ผู้ตอบตัดสินใจลงทุน / แนะนำให้ลงทุน

ระดับ 2 หมายถึง ผู้ตอบเกิดความไม่แน่ใจในการลงทุน / ในการแนะนำ

ระดับ 3 หมายถึง ผู้ตอบตัดสินใจไม่ลงทุน / ไม่แนะนำให้ลงทุน

### 3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รายงานของผู้สอบบัญชีตั้งแต่ปี 2546-2547 เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์เกี่ยวกับพรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ และนำข้อมูลมาใช้เป็นคำถามในแบบสอบถาม

2. การสัมภาษณ์ เป็นการรวบรวมข้อมูลคำถามต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้น ซึ่งได้มาจากคำแนะนำการปฏิบัติการสอบบัญชี ฉบับที่ 1: การเพิ่มพรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี เพื่อใช้ในการสอบถามผู้สอบบัญชี นักลงทุน และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ข้อมูลที่

ได้มาจากการสัมภาษณ์จะนำมารวบรวมและทำการวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยและเป็นส่วนหนึ่งของผลของการวิจัยต่อไป

3. การส่งแบบสอบถาม เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการเพิ่มวรรณข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี และข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการวิจัยทางเอกสารและจากการสัมภาษณ์ จัดทำแบบสอบถามส่งให้ผู้สอบบัญชี นักลงทุน และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ โดยให้ตอบตามความสมัครใจ และส่งกลับคืนมายังผู้ทำการวิจัยภายใน 1 เดือน ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นความคิดเห็นที่มีต่อการเพิ่มวรรณข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี

ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลช่วงเวลาเดียว คือ เดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ซึ่งการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับผู้ตอบแบบสอบถาม

### 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้ เพื่อที่จะสามารถสรุปผลการวิจัยในเรื่องดังกล่าวได้ จำเป็นต้องใช้สถิติในการวัดและการวิเคราะห์ข้อมูล ที่เลือกใช้มี 2 ลักษณะ

#### 1. สถิติเชิงพรรณนา

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสถิติเชิงพรรณนาจะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของการบรรยาย และรูปแบบของการแจกแจงความถี่ ร้อยละ การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง การอธิบายความหมายของข้อมูล นอกจากนี้ยังมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

#### 2. สถิติเชิงอนุมาน

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสถิติเชิงอนุมานของแบบสอบถามในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผู้สอบบัญชี ผู้ลงทุน และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ โดยใช้การทดสอบที่ไม่ใช้พารามิเตอร์

1. เนื้อหาที่ทดสอบ คือ ความคิดเห็นต่อการเพิ่มวรรณข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งแบ่งย่อยเป็น 2 ส่วนดังนี้
  - 1.1 ความเห็นของการเพิ่มวรรณข้อมูลและเหตุการณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชี
  - 1.2 การตัดสินใจในกรณีที่รายงานของผู้สอบบัญชีมีและไม่มี การเพิ่มวรรณข้อมูลและเหตุการณ์

จากสิ่งที่มาตรฐานการสอบบัญชีได้กำหนดไว้เกี่ยวกับการเพิ่มวรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ มีวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของการเพิ่มวรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ เพื่อให้ผู้ใช้รายงานของผู้สอบบัญชีได้เห็นถึงประเด็นที่สำคัญที่ปรากฏอยู่ในงบการเงิน ซึ่งผลลัพธ์ที่ออกมาเกี่ยวกับการนำข้อมูลและเหตุการณ์ดังกล่าวไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจ ควรจะไม่แตกต่างกันในเรื่องที่ผู้สอบบัญช้นำข้อมูลและเหตุการณ์ในหมายเหตุประกอบงบการเงินมาเน้นในรายงานของผู้สอบบัญชี แต่ในความเป็นจริงผู้ใช้รายงานของผู้สอบบัญชีอาจยังไม่เข้าใจมาตรฐานการสอบบัญชี อีกทั้งส่วนใหญ่ข้อมูลและเหตุการณ์ที่ผู้สอบบัญช้นำมาเน้นจะเป็นเรื่องที่มีผลกระทบในทางลบต่อกิจการ จนส่งผลทำให้นำข้อมูลและเหตุการณ์ที่ผู้สอบบัญชีทำการเน้นอยู่ในรายงานของผู้สอบบัญชีไปให้น้ำหนักมากไปกว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏในหมายเหตุประกอบงบการเงินซึ่งไม่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของมาตรฐานการสอบบัญชีที่ได้กำหนดไว้ จากเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นที่มาของสมมติฐานการวิจัย ดังนี้ การที่ผู้สอบบัญชีทำการเพิ่มวรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์ทำให้ผู้ใช้รายงานของผู้สอบบัญชีเกิดความไม่แน่ใจในการตัดสินใจลงทุนมากขึ้นอย่างมีสาระสำคัญ

2. สมมติฐานของการทดสอบ

2.1 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้สอบบัญชี ( $M_1$ ) นักลงทุน ( $M_2$ ) และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ( $M_3$ ) จะใช้ Kruskal-Wallis H Test

$H_0$  : ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้สอบบัญชี นักลงทุน นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ไม่แตกต่างกัน ( $M_1 = M_2 = M_3$ )

$H_1$  : ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้สอบบัญชี นักลงทุน นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ แตกต่างกันอย่างน้อย 2 กลุ่ม

2.2 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีและนักลงทุนจะใช้ Mann-Whitney U Test

$H_0$  : ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีและนักลงทุน ไม่แตกต่างกัน ( $M_1 = M_2$ )

$H_1$  : ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีและนักลงทุน แตกต่างกัน ( $M_1 \neq M_2$ )

- 2.3 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีและนักวิเคราะห์หลักทรัพย์จะใช้ Mann-Whitney U Test  
 $H_0$  : ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้สอบบัญชี และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ไม่แตกต่างกัน ( $M_1 = M_3$ )  
 $H_1$  : ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีและนักวิเคราะห์หลักทรัพย์แตกต่างกัน ( $M_1 \neq M_3$ )
- 2.4 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักลงทุนและนักวิเคราะห์หลักทรัพย์จะใช้ Mann-Whitney U Test  
 $H_0$  : ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของนักลงทุนและนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ไม่แตกต่างกัน ( $M_2 = M_3$ )  
 $H_1$  : ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของนักลงทุนและนักวิเคราะห์หลักทรัพย์แตกต่างกัน ( $M_2 \neq M_3$ )
- 2.5 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีจะใช้ Paired-Samples T Test  
 $H_0$  : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจในกรณีที่รายงานของผู้สอบบัญชีมีและไม่มีการเพิ่มวรรณข้อมูลและเหตุการณ์ของผู้สอบบัญชีไม่แตกต่างกัน ( $M_1 = M_1$ )  
 $H_1$  : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจในกรณีที่รายงานของผู้สอบบัญชีมีและไม่มีการเพิ่มวรรณข้อมูลและเหตุการณ์ของผู้สอบบัญชีแตกต่างกัน ( $M_1 \neq M_1$ )
- 2.6 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักลงทุนจะใช้ Paired-Samples T Test  
 $H_0$  : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจในกรณีที่รายงานของผู้สอบบัญชีมีและไม่มีการเพิ่มวรรณข้อมูลและเหตุการณ์ของนักลงทุนไม่แตกต่างกัน ( $M_2 = M_2$ )  
 $H_1$  : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจในกรณีที่รายงานของผู้สอบบัญชีมีและไม่มีการเพิ่มวรรณข้อมูลและเหตุการณ์ของนักลงทุนแตกต่างกัน ( $M_2 \neq M_2$ )



2.7 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของ  
นักวิเคราะห์หลักทรัพย์จะใช้ Paired-Samples T Test

$H_0$  : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจในกรณีที่รายงานของ  
ผู้สอบบัญชีมีและไม่มีการเพิ่มวรรณข้อมูลและเหตุการณ์ของ  
นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ไม่แตกต่างกัน ( $M_3 = M_3$ )

$H_1$  : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจในกรณีที่รายงานของ  
ผู้สอบบัญชีมีและไม่มีการเพิ่มวรรณข้อมูลและเหตุการณ์ของ  
นักวิเคราะห์หลักทรัพย์แตกต่างกัน ( $M_3 \neq M_3$ )

3. การคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ส่วนของการทดสอบสมมติฐานจะดูค่า  $p$ -value ที่ได้จากการคำนวณ โดย  
พิจารณาว่า ค่า  $p$ -value ที่มากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จะยอมรับ  $H_0$  นั่นคือ ระดับ  
ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีและผู้ใช้งบการเงินไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %